

Plan för uppdatering av handlingslinjerna och det nationella programmet för hanteringen av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall samt för miljökonsekvensbedömningen

1. Inledning

Arbets- och näringsministeriet, social- och hälsovårdsministeriet och Strålsäkerhetscentralen har inlett uppdateringen av de nationella handlingslinjerna för hanteringen av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall och det nationella programmet. Hanteringen av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall som uppstår i Finland har i årtionden styrts med statsrådets beslut från 1983 (21/813/83 KTM, 28.11.1983) [1]. Beslutet har haft en betydande styrande inverkan på forsknings-, utrednings- och planeringsarbetet av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall. Målen i beslutet har uppnåtts med undantag av slutförvaringsverksamheten för använt kärnbränsle som inleddes de närmaste åren. Den första rapporten i nuvarande format som direktiv 2011/70/Euratom förutsatte om handlingslinjerna och det nationella programmet stod klar sommaren 2015 [2]. Det nationella programmet som håller på att uppdateras kommer att ersätta ovan nämnda beslut och program.

Använt kärnbränsle och radioaktivt avfall uppstår i Finland på kärnkraftverk i samband med elproduktionen. I Finland finns för närvarande fyra kärnkraftverksenheter i drift. Två på Hästholmen i Lovisa och två i Olkiluoto i Euraåminne. I Olkiluoto håller dessutom en tredje kärnkraftverksenhet på att startas upp och en enhet planeras för Hanhikivenniemi i Pyhäjoki. Drifttiden för de nyaste kärnkraftverksenhetererna är vanligtvis 60 år, så det kommer ännu länge att uppstå använt kärnbränsle och radioaktivt avfall från kärnkraftverksprojekten. Radioaktivt avfall uppstår även inom slutförvaringsverksamheten för använt kärnbränsle i Olkiluoto i Euraåminne. Små mängder använt kärnbränsle och radioaktivt avfall har även uppstått i samband med användningen av FiR 1-forskningsreaktorn i Esbo och radioaktivt avfall uppstår även då den slutligen stängda forskningsreaktorn rivs.

Radioaktivt avfall uppstår dessutom inom hälsovården, industrin och forskningsanläggningar. Typiskt för dessa radioaktiva avfall är att avfall uppstår mycket små mängder jämfört med det radioaktiva avfallet från kärnkraftverk, men å andra sidan är platserna och sätten avfallet uppstår otaliga. Inom hälsovården används radioaktiva ämnen främst inom isotopmedicinen och strålbehandlingarna. Radioaktivt avfall uppstår dessutom på isotoplaboratorier och forskningsinstitut som en del av forskningsverksamheten. Detta avfall består vanligtvis av handskar, skyddskläder, rengöringsredskap och andra varor som smutsats ner med radioaktivitet. Inom industrin används även tusentals radioaktiva strålkällor inuti strålningsskydd, dvs. slutna strålkällor. Slutna strålkällor används exempelvis som radiometrisk mätanordningar i analys- och mätutrustning inom industrins processer.

Det viktigaste målet med hanteringen av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall är att skydda befolkningen och anläggningens personal från de faror joniserande strålning orsakar. Därför isoleras det använda kärnbränslet och radioaktiva avfallet från människornas levnadsmiljö för så lång tid att det inte längre orsakar fara. Isoleringen genomförs genom att slutförvara det använda kärnbränslet och det radioaktiva avfallet i slutförvaringslokaler som byggs i berggrunden eller jorden. Slutförvaringen planeras och genomförs så att säkerheten hos det använda kärnbränslet och radioaktiva avfallet efter slutförvaringen genomförs utan aktiva åtgärder.

Innan slutförvaringen behandlas och lagras det använda kärnbränslet och radioaktiva avfallet på anläggningsplatserna. Genom lagring och olika behandlingsmetoder kan man minska mängden radioaktivt avfall som ska slutförvaras. Man strävar även efter att minska uppkomsten av radioaktivt avfall. Hanteringen av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall får heller inte orsaka skador för miljön eller egendom.

Direktiv 2011/70/Euratom om hanteringen av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall förutsätter att handlingslinjerna fastställs. Med handlingslinjerna avses strategin för hanteringen av kärnbränsle och radioaktivt avfall som uppstår i Finland. En av de centrala principerna i handlingslinjerna är att det använda kärnbränslet och radioaktiva avfall som uppstår i Finland ska hanteras i Finland. På motsvarande sätt får man inte importera använt kärnbränsle eller radioaktivt avfall till Finland för hantering, lagring eller slutförvaring. I Finland har man dessutom beslutat att utvecklingen och genomföringen av metoderna för hanteringen av det använda kärnbränslet och det radioaktiva avfallet ska genomföras i regel under de generationer som producerar avfallet. Man vill inte lämna en orimlig belastning åt de kommande generationerna i form av det använda kärnbränslet eller radioaktiva avfallet.

Det nationella programmet för hanteringen av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall är en helhetsplan vars syfte är att allt använt kärnbränsle och radioaktivt avfall som uppstår i Finland sörs för säkert och på så vis att alla avfallshanteringsåtgärder från att avfallet uppstår tills det slutförvaras utförs utan oskäliga dröjsmål.

Det nationella programmet för använt kärnbränsle och radioaktivt avfall behandlades i Den nationella samarbetsgruppen för kärnavfallshanteringen (YETI-arbetsgruppen) 2017–2019. Arbetsgruppen rekommenderade att det nationella programmet uppdateras [3]. Programmet bör uppdateras med tanke på utvecklingen av den nationella verksamheten samt för den kommande regelbundna internationella utvärderingen.

2. Utgångspunkterna för handlingslinjerna och det nationella programmet samt för miljökonsekvensbedömningen

2.1 Utgångspunkterna för handlingslinjerna och det nationella programmet

Situationen för hanteringen av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall är i regel god i Finland. I Finland ansvarar kärnkraftsanläggningarnas tillståndsinnehavare för att planera och genomföra hanteringen av det använda kärnbränslet och radioaktiva avfall som uppstår i deras verksamhet. På båda de kärnkraftsverkstyper som är i drift finns hanterings-, lagrings- och slutförvaringsutrymmen för hanteringen av det radioaktiva avfallet. På kärnkraftsverkstyperna finns dessutom mellanlager för använt kärnbränsle och tillståndsinnehavarna låter via ett bolag de äger tillsammans bygga en slutförvaringsanläggning för använt kärnbränsle i Olkiluoto i Eurajoki. Även nya aktörer förväntas ha konkreta planer för anordnandet av hanteringen av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall redan då de planerar kärnkraftverket. Det finns även en fungerande avfallshanteringsrutin för största delen av det radioaktiva avfallet som uppstår inom forskning, medicin och industrin. Uppdateringen av handlingslinjerna och det nationella programmet förväntas inte orsaka betydande ändringar i den rådande situationen.

Verksamhet som producerar använt kärnbränsle och radioaktivt avfall och avfallshanteringsåtgärder är **tillståndspliktig verksamhet**. Statsrådet beviljar tillstånd att bygga, driva och utveckla kärnkraftverk. Som drift av kärnkraftsanläggning anses även omfattande hantering, lagring och slutförvaring av använt kärnbränsle och det radioaktiva avfall som uppstår på kärnkraftsanläggningen. Även innehav, förvaring, lagring, transport och oskadliggörande av radioaktivt avfall som uppstår på annan plats än ett kärnkraftverk är förbjudet utan behörigt säkerhetstillstånd som beviljas av Strålsäkerhetscentralen. En förutsättning för beviljandet av tillstånden är att metoderna för hanteringen av det använda kärnbränslet och radioaktiva avfallet är tillräckliga och ändamålsenliga.

Det primära ansvaret för hanteringen av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall ligger hos den aktör vars verksamhet get upphov till att det uppstår använt kärnbränsle eller radioaktivt avfall. Verk-

samhetsutövaren ansvarar även för **kostnaderna** för hanteringsåtgärderna för det använda kärnbränslet och radioaktiva avfallet. Finska staten bär **det yttersta ansvaret** för hanteringen av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall som uppstår i Finland och det är statens uppgift att **säkerställa** att det finns ändamålsenlig finansiering för hanteringen av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall.

Skyldigheten att sörja för hanteringen av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall kan även på ansökan överföras till en annan verksamhetsutövare, men denna möjlighet har endast i liten utsträckning använts i Finland fram tills idag. Vad gäller radioaktivt avfall som inte uppstått på en kärnanläggning överförs verksamhetsutövarens ansvar om det radioaktiva avfallet till staten då avfallet levereras till statens småavfallslager för slutförvaring. Staten har kommit överens om en mellanlagring och slutförvaring av radioaktivt avfall på Olkiluoto kärnkraftverksområde i Euraåminne. Verksamhetsutövarens ansvar för det använda kärnbränslet och det radioaktiva avfall som uppstått på kärnkraftsanläggningen **upphör och ansvaret överförs till staten**, då det använda kärnbränslet eller det radioaktiva avfall som uppstått på kärnkraftsanläggningen har slutförvarats och slutförvaringsanläggningen har förslutits på ett sätt som ska vara slutgiltigt.

Krav på handlingslinjerna och det nationella programmet

De nationella handlingslinjerna för hanteringen av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall fastställs i Europeiska unionens råds direktiv (*Rådets direktiv 2011/70/Euratom om inrättande av ett gemenskapsramverk för ansvarsfull och säker hantering av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall*) som implementerats genom nationell lagstiftning. I den nationella lagstiftningen finns bestämmelser om hanteringen av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall i **Kärnenergilagen** (990/1987) och om hanteringen av det radioaktiva avfall som uppstår vid användningen av strålning i **strålsäkerhetslagen** (859/2018) och i de förordningar och bestämmelser som utfärdats med stöd av dessa.

I Europeiska unionens direktiv finns bestämmelser om att varje medlemsstat ska se till att det nationella programmet genomförs. Det nationella programmet ska inkludera allt använt kärnbränsle och radioaktivt avfall som tillhör medlemsstatens domsrätt och alla olika faser av hanteringen från det att avfallet uppstår tills det slutförvaras.

Medlemsstaterna ska fastställa nationella handlingslinjer för hanteringen av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall. Handlingslinjerna ska basera sig på alla följande principer:

- a) genereringen av radioaktivt avfall ska hållas på den lägsta nivå som är rimligen möjlig, både i fråga om aktivitet och volym, genom lämpligt utformade åtgärder och drift- och avvecklingsrutiner, inklusive materialåtervinning och återanvändning av material
- b) det ömsesidiga beroendet mellan leden vid generering och hantering av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall ska beaktas
- c) använt kärnbränsle och radioaktivt avfall ska hanteras på ett säkert sätt, även på lång sikt och med passiva säkerhetsanordningar
- d) åtgärderna ska genomföras med hänsyn till verksamhetens och/eller anläggningens karaktär
- e) kostnaderna för hanteringen av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall ska bäras av dem som genererat avfallet
- f) en evidensbaserad och dokumenterad beslutsprocess ska tillämpas på alla led i hanteringen av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall.

Enligt direktivet ska man i det nationella programmet presentera hur medlemsstaten ämnar genomföra en ansvarsfull och säker hantering av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall för att säkerställa målen i direktivet om de nationella handlingslinjerna. Handlingslinjerna kan ingå i samma dokument som det nationella programmet eller så kan de delas in i flera dokument. Innehållskraven på det nationella programmet finns i direktivets artikel 12. Kraven är:

- a) de övergripande målen för medlemsstatens nationella handlingslinjer vad gäller hantering av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall
- b) de viktiga milstolparna och tydliga tidsramar för uppnåendet av dessa milstolpar mot bakgrund av de övergripande målen i de nationella programmen
- c) en förteckning över allt använt kärnbränsle och radioaktivt avfall och uppskattningar av framtida kvantiteter, inklusive från avveckling; i förteckningen ska tydligt anges placeringen och mängden av radioaktivt avfall och använt kärnbränsle i enlighet med lämplig klassificering av det radioaktiva avfallet
- d) principer eller planer och tekniska lösningar för hantering av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall från generering till slutförvaring
- e) principerna och/eller planer för livslängden för en anläggning för slutförvaring under perioden efter slutlig förslutning, inklusive den period under vilken de lämpliga kontrollerna fortgår och de medel som ska användas för att bevara kunskapen om den anläggningen på lång sikt
- f) den forskning, utveckling och demonstration som krävs för att genomföra lösningar för hanteringen av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall
- g) ansvarsuppgifterna för genomförandet av det nationella programmet och de viktigaste bedömningskriterierna för att övervaka genomförandet
- h) en bedömning av kostnaderna för det nationella programmets genomförande och underlaget för detta samt antagandena för denna bedömning, som ska omfatta en kostnadsprofil över tid
- i) gällande arrangemang för finansiering av genomförandet
- j) den policy eller det förfarande för insyn som avses i artikel 10
- k) eventuella avtal som ingåtts med en medlemsstat eller ett tredjeland om hantering av använt kärnbränsle eller radioaktivt avfall, inklusive användning av anläggningar för slutförvaring.

Medlemsstaterna ska på direktivets krav regelbundet och minst vart tionde år, ordna en självutvärdering om sitt nationella program samt begära en internationell inbördes utvärdering om sitt nationella program för att säkerställa att man uppfyller höga säkerhetskrav i den säkra hanteringen av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall.

Varje medlemsstat ska regelbundet utvärdera sitt nationella program och uppdatera det. I utvecklingen av det nationella programmet ska man vid behov beakta tekniska och vetenskapliga framsteg och rekommendationer, erhållna erfarenheter och god praxis i de inbördes utvärderingarna.

Utarbetandet av det nationella programmet baserar sig vad gäller använt kärnbränsle och radioaktivt avfall från kärnanläggningarna på 27 § b i kärnenergilagen och på 87 § i strålsäkerhetslagen vad gäller övrigt radioaktivt avfall. I Finland har man dock valt att utarbeta delprogrammen i samarbete så att de utgör en helhet som är det nationella programmet. Programmet utarbetas av arbets- och näringsministeriet och social- och hälsovårdsministeriet tillsammans med Strålsäkerhetscentralen. Programmet baserar sig i huvudsak på uppgifter som erhållits av verksamhetsutövarna. Verksamhetsutövarna är även de som i praktiken genomför det nationella programmet. I Finland har man dessutom valt att inkludera handlingslinjerna och det nationella programmet för använt kärnbränsle och radioaktivt avfall i samma dokument.

Finland har bett den internationella atomenergiorganisationen (International Atomic Energy Agency, IAEA) om en internationell utvärdering av Finlands program för hantering av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall. Utvärderingen genomförs som en s.k. ARTEMIS-utvärdering (Integrated Review Service for Radioactive Waste and Spent Fuel Management, Decommissioning and Remediation),

som uppfyller direktivets krav på internationell inbördes utvärdering. Utvärderingen genomförs under 2022. Innan den inbördes utvärderingen utförs en självutvärdering av programmet. Rapporten om hanteringen av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall som nu bereds är ett av de viktigaste dokumenten som används i utvärderingen.

2.2 Utgångspunkterna för miljökonsekvensbedömningen

Lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program (200/2005, nedan SMB-lagen) och den förordning (347/2005, nedan SMB-förordningen) som kompletterar den innehåller en bestämmelse om den allmänna skyldigheten att utreda miljökonsekvenserna och bestämmelser om miljöbedömning av vissa planer och program. Med SMB-lagen och -förordningen har man nationellt verkställt Europaparlamentets och rådets direktiv om bedömning av vissa planers och programs miljöpåverkan (2001/42/EG, nedan SMB-direktivet) och de materiella bestämmelser som behövdes för att godkänna Kievprotokollet från maj 2003 som bifogats till FN:s ekonomiska kommissions konvention om bedömningen av gränsöverskridande miljökonsekvenser (SopS 69/2010).

För det tidigare nationella programmet från 2015 om hanteringen av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall utfördes ingen miljökonsekvensbedömning enligt SMB-lagen. Det nationella programmet som nu uppdateras kommer att ersätta ovan nämnda nationella program från 2015 och blir samtidigt mer styrande och skapar ramar för projektens beslut om tillstånd och godkännande. Europeiska unionens kommission förutsätter att omfattande nationella program ska genomgå en miljökonsekvensbedömning enligt SMB-lagen vilket ökar intressentgruppernas information. Därmed har man konstaterat att det nationella program som uppdateras förutsätter en miljökonsekvensbedömning enligt lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program (SMB-lagen 200/2005).

Enligt SMB-lagen ska den myndighet som ansvarar för en plan eller ett program se till att miljökonsekvenserna av planen eller programmet utreds och bedöms i tillräcklig utsträckning under beredningen, om genomförandet av planen eller programmet kan ha betydande miljökonsekvenser. Med miljökonsekvensbedömning avses enligt SMB-lagen en utvärdering av planens eller programmets miljökonsekvenser och utarbetandet av en miljökonsekvensbeskrivning, anordnandet av höranden, beaktande av miljökonsekvensbeskrivningen och hörandets resultat i beslutsfattandet samt informering om beslutet.

Arbets- och näringsministeriet, social- och hälsovårdsministeriet och Strålsäkerhetscentralen har inlett miljökonsekvensbedömningen för de nationella handlingslinjerna för hanteringen av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall och det nationella programmet. Bedömningsarbetet genomförs under beredningen av programmet.

3. Målet för handlingslinjerna, det nationella programmet och miljökonsekvensbedömningen

3.1 Målen för handlingslinjerna och det nationella programmet

Den första rapporten i nuvarande format om handlingslinjerna och det nationella programmet stod klar sommaren 2015 [2]. Då skickades rapporten även in till kommissionen för utvärdering. Efter att programmet utarbetades har det skett betydande förändringar i Finlands hantering av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall. Som exempel kan nämnas statsrådets byggnadstillstånd åt Posiva Oy som fick tillstånd att bygga en kapsel- och slutförvaringsanläggning och anläggningshelhet för använt kärnbränsle.

Efter att det första programmet utarbetades har man även märkt en del brister i det nationella programmet. Till exempel behandlades hanteringen av det radioaktiva avfall som uppstår inom industrin, hälsovården och forskningen endast mycket allmänt i den första programrapporten. Beslutet om att uppdatera programrapporten har även påverkats av frågor som kommissionen ställt om det tidigare programmet. Frågorna gällde bl.a. finansieringen av det nationella programmet, den uppskattade mängden avfall och planerna för enskilda projekt. Syftet är att beskriva dessa teman mer omfattande än tidigare i programrapporten, med beaktande av de frågor som kommissionen ställde.

I det nationella programmet har man dessutom till följd av YETI-arbetsgruppens resultat identifierat en del frågor som gäller hanteringen av radioaktivt avfall som ännu inte har lösts. YETI-arbetsgruppen konstaterade även att de administrativa förfaringssätten för användningen av kärnenergi och för hanteringen av det radioaktiva avfall som uppstår i samband med användningen av strålning, som baserar sig på två lagar, har blivit rätt olika, vilket även gör att den praktiska genomföringen har onödiga olikheter. Dessutom tar även kärnenergibranschens minsta aktörer även i regel ensamma hand om hanteringen av det använda kärnbränsle och radioaktiva avfall som uppstår i samband eller till följd av deras verksamhet. Den viktigaste ändringen i handlingslinjerna för använt kärnbränsle och radioaktivt avfall kan anses vara möjliggörandet av samarbete med kommersiella grunder mellan branschens verksamhetsutövare för hanteringen av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall exempelvis genom att utveckla tillståndsförfaranden.

Under uppdateringen kommer det nationella programmet alltjämt att utvärderas kritiskt. Det nationella programmets utvecklingsobjekt vill man lyfta fram mer omfattande än tidigare i programrapporten och man vill även använda programrapporten mer som ett redskap för utvecklandet av den nationella nivån på hanteringen av radioaktivt avfall. Huvudmålet för uppdateringen av det nationella programmet för hanteringen av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall kan anses vara identifieringen av frågor som ännu är öppna och att hitta möjliga lösningsalternativ. Lösningsalternativen ska under de kommande åren och årtiondena utvecklas till användbara lösningar. Det nationella programmet kommer därmed i fortsättningen ha en mer styrande inverkan och programmet kommer även att skapa ramar för projektens kommande tillståndsbeslut eller beslut om godkännande.

3.2 Målen för miljökonsekvensbedömningen

Syftet med SMB-lagen som styr miljökonsekvensbedömningen för det nationella programmet för hanteringen av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall är att främja bedömningen och beaktandet av miljökonsekvenserna då myndigheterna bereder och godkänner planer och program, förbättra delgivningen till allmänheten och deras möjligheter att delta samt främja en hållbar utveckling.

Målen för det nationella programmets miljökonsekvensbedömning är:

- a) Att utreda och bedöma innehållet i det nationella program som uppdateras de sannolikt betydande miljökonsekvenserna (sekundära och ackumulerade, samverkningar samt kort-, mellan- och långsiktiga permanenta eller bestående konsekvenser och positiva och negativa konsekvenser) för genomförandet av de centrala lösningarna.
- b) Att identifiera och jämföra programmets eventuella alternativs miljökonsekvenser på kort och lång sikt.
- c) Samla motiverad information om miljökonsekvenserna som stöd för utarbetandet av programmet och presentera motiverade förslag till hur miljökonsekvenserna ska beaktas i programmet innehåll.
- d) Föreslå åtgärder för att förebygga eller lindra eventuella skadliga miljökonsekvenser samt för att öka de positiva konsekvenserna.
- e) Beskriva de planerade åtgärderna för att följa upp programmets miljökonsekvenser.
- f) Identifiera och beskriva de miljömål som är av betydelse för programmet och det sätt på vilket de nämnda målen och deras miljösynpunkter beaktas i beredningen.
- g) Erbjud information och öka på informationen om miljökonsekvenserna till de som behandlar programmet, dvs. olika myndighetsinstanser och andra intressentgrupper.
- h) Grunda en SMB-arbetsgrupp som består av branschens aktörer och sakkunniga för deltagande i processen för konsekvensbedömningen samt för att följa upp hur programmets utarbetande och utvärdering framskrider och bedöma resultaten.

4. Kommande beredning

Uppdateringen av de nationella handlingslinjerna för hanteringen av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall och det nationella programmet och miljökonsekvensbedömningen inleddes med planering. Då kartlades bl.a. behoven av ändringar i handlingslinjerna och det nationella programmet och man beslutade om att utföra en miljökonsekvensbedömning. I planeringsskedet utarbetades även den här planen, en kungörelse och begäran om utlåtande för inledningen av beredningen.

Under hörandet ombeds myndigheter och verksamhetsutövare om utlåtanden om de planerade handlingslinjerna, det nationella programmet samt omfattningen av och detaljrikladomen i miljökonsekvensbedömningen. Även medborgarna och samfunden kan ge sina utlåtanden och åsikter. De utlåtanden och åsikter som lämnas in under hörandet beaktas i utarbetandet av handlingslinjerna, det nationella programmet och miljökonsekvensbedömningen.

Efter hörandet utarbetar ANM, SHM och STUK ett utkast till handlingslinjer och det nationella programmet. Även verksamhetsutövarna deltar med sin insats i utarbetandet av utkastet. Miljökonsekvensbedömningen utförs och utkastet utarbetas av Ramboll Finland Oy som är myndighetens konsult.

Efter att utkastet till handlingslinjer, nationellt program och miljökonsekvensbedömningens beskrivning står klara våren 2021 genomförs ett hörande. Då begärs myndigheterna och verksamhetsutövarna om utlåtanden om helheten bestående av handlingslinjerna och det nationella programmet och om de möjliga miljökonsekvenser som genomförandet av programmet orsakar. Även medborgarna och samfunden kan ge sina utlåtanden och åsikter.

Om man konstaterar att genomförandet av det nationella programmet har sannolika betydande miljökonsekvenser på en avtalspart i ett internationellt avtal som förpliktigar Finland eller på ett område i en medlemsstat i Europeiska unionen genomförs en gränsöverskridande miljökonsekvensbedömning. Då genomförs förfarandet av miljöministeriet.

De utlåtanden och åsikter som lämnats in under hörandet beaktas då utkastet finslipas. Efter att dokumenten står klara utarbetas ett beslut om godkännande av handlingslinjerna och det nationella programmet hösten 2021. Godkännandet meddelas på webbplatserna och dokumenten skickas ut till behöriga myndigheter.

Under utarbetandet av handlingslinjerna, det nationella programmet och miljökonsekvensbedömningen ordnas olika temaspecifika möten med branschens aktörer. Handlingslinjerna och det nationella programmet behandlas bl.a. i YETI- och SMB-arbetsgrupperna.

Referenser

[1] Handels- och industriministeriets brev 21/813/83, 28.11.1983. Statsrådets principbeslut 10.11.1983 om målen för kärnavfallshanteringens forsknings-, utvecklings- och planeringsarbete. 1983.

[2] Hanteringen av använt kärnbränsle och övrigt radioaktivt avfall i Finland – nationellt program enligt artikel 12 i Europeiska unionens råds direktiv 2011/70/Euratom. Arbets- och näringsministeriet, 2015.

[3] Slutrapport från nationella samarbetsgruppen för kärnavfallshantering, 2019:39. Arbets- och näringsministeriets publikationer. 2019.

Bilagor

Bilaga 1 Preliminär innehållsförteckning i handlingslinjerna för hanteringen av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall och det nationella programmet

Bilaga 2 Preliminär innehållsförteckning i rapporten från miljökonsekvensbedömningen för det nationella programmet för hanteringen av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall